

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: $\frac{1}{1}$ évre 20 kor.,
 $\frac{1}{2}$ évre 10 k., $\frac{1}{4}$ évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: Dr. Weisz Ignác.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

Brassó város 1910. évi kölségelőirányzatához.

Brassó, aug. 30.

(Dr. W. I.) Brassó város érdemes tanácsa most adta ki Brassó város kölségelőirányzatának az 1910. évre szóló adatait.

Mivel ezen kölségelőirányzat csak korlátozott számú füzetekben szokott kiadatni és az adóíztető polgárságnak is nagy érdeke, hogy a bizalmával megajándékozott tanács vagyonkezeléséről tudomással birjon, a városi vagyonkezelés lévén mérvadó a községi rovatál kisebb vagy nagyobb voltának megállapításánál, és mert feltételezzük, hogy a polgárság lapunk útján inkább jut abba a helyzetbe, hogy a kölségelőirányzat adatait megismerje, a kölségelőirányzatot főbb vonásaiban megismertetni a következőkben megkísértjük. —

Mindenekelőtt előre bocsájtjuk, hogy a kölségelőirányzat szerint 1910. évre

a rendes szükséglet 1,895,699 k 80 f
a rendkívüli „ 199,578 k 87 f
összesen 2,095,278 k 67 f

a rendes fedezet 1.705,177 k 71 f
a rendkívüli „ 253,280 k 50 f
összesen 1.958,467 k 21 f
ben van előirányozva és a fedezetlen maradt 136,811 k 46 f-t az ingatlanok tulajdonosaira kirovandó 22 százalék és a többi adózókra kirovandó 18 százalék községi rovatallal kívánja fedezni.

Az 1910. évi kölségelőirányzat részletes adatai a következők:

Szükséglet.

Rendes kiadások:

Hivatalnokok és szolgálókra 505,228 k 49 f
kezelési költségek 971,022 k 25 f
humanitárius célokra 122,564 k 31 f
különbféle kiadások 296,884 k 75 f
rendkívüli kiadások 199,578 k 87 f
összesen 2,095,278 k 67 f

Fedezet.

Rendes bevételek:

Pénztármaradvány 366 k 95 f
ingatlanokból 211,452 k — f
intézetektől és be-
rendezésekből 501,112 k 27 f
különbféle bevételek 449,876 k 83 f
rendkívüli bevételek 253,290 k 50 f
összesen 1,958,467 k 21 f

Ha ezen kölségelőirányzatot az 1909. évi jóváhagyott kölségvetéssel hasonlítjuk össze, a következő eredményhez jutunk.

Az 1909-ben megállapított szükséglet tett

rendesekben 1.707,109 k 59 f
rendkívüliekben 281,075 k 90 f
tehát összesen 1.988,185 k 49 f

az 1909. évi fedezet tett:

rendesekben 1.555,666 k 28 f
rendkívüliekben 256,145 k 50 f
tehát összesen 1.811,811 k 78 f

és így 1910-re nézve

a rendes szükséglet 188,590 k 21 f
a rendes fedezet 149,511 k 43 f

többletet mutatnak fel, míg a

rendkívüli szükséglet 81,789 k 21 f
és a rendkívüli fedezet 2,856 k — f
kevesebbet mutat fel.

Ha már most az 1910. évi előirányzat tételei között eszünkölünk összehasonlítást, első tekintetre feltűnik, hogy mi képezheti annak okát, hogy míg az előirányzat első rovata szerint, az 1908. évi pénztári eredmény szerint:

Tragédia.

Irta: MAURICE LEBLANC.

Barátaimhoz igyekeztem reggelire. A meghatározott időn már rég túl voltam, mikor még husz kilométer választott el rendeltetési helyemtől. Meggyorsítottam autómobilom vágatását, midőn öt lépésnyire előttem egy lovagló nőt pillantottam meg. Eszembe se volt a menetemet lassítani; egészen feleslegesnek látszott, mert az út maga is elég volt, ezenkívül két oldalt még a végighúzódó gye is szélesbitette és a lovasnő egy kis keskeny mellékuton balra kanyarodott be.

Esküszöm mindenre, ami szent, hogy közeledésemkor a ló a nyugtalanság semmi jelét sem mutatta.

Mikor mellette elrobogtam, a ló hirtelen, váratlanul, oldalt ugrott. Velőtrázó sikoltás hasította át a levegőt. Hátranéztem és önkéntelenül, gyorsan fékeztem. A fiatal leány élettelenül feküdt egy fa tövében. Homlokából patakzott a vér. A ló valószínű-

leg ledobta és a fa törzséhez vágta. Lehajoltam hozzá. Szemei megmerevültek. Megragadtam jéghideg kezét, megfigyeltem szívverését... Meghalt...

Jó messzire láttam a tovaszárguló lovat. Képtelen vagyok leírni azon érzelmeket, melyek az élettelen fiatal nő láttára lelkemben hullámozottak, noha tudom, hogy akaratlanul lettem gyilkosa.

A félelem, részvét, a lelkiismeret furdalása összeszorították a szívemet...

De megmaradok a száraz tények leírásánál, melyek ugye túrnek semmi bővebb magyarázatot. Mikor pillanatnyi, szótalan rémületemből magamhoz tértem, gyöngéden megmostam véres homlokát.

Halottlétvánságában is magasztosan szép volt. Óvatosan félresimítottam aláhulló fürtjeit a homlokán és alakjának gyöngéd, finom vonalaiból megállapítottam, hogy még nagyon fiatal lehet. Nevének, lakásának semmi nyomára se akadtam.

Az egész uton egy emberi lény se mu-

tatkozott. A legközelebbi falutól még másfél órányira lehettünk, elhatároztam tehát a holttestet odaszállítani.

Letakartam köpenyemmel és odairányítottam kocsimat, miközben hirtelen nagyot csavartam a forgantyun. A motor megtagadta a szolgálatot.

Tíz percig kinlódtam vele — hasztalan. Alaposan megvizsgáltam a gép minden részét, de nem akadtam a hiba nyomára. Így telt el egy kínos félóra... Mikor hirtelen hátrafordítottam a fejemet, az időközben visszakerült ló már nyugodtan ott legelt a holttest mellett és maga után vonszolta kantárszárát a földön. Hirtelen gondolatot kaptam, oda mentem a lóhoz, az autóhoz vezettem és kötelek segítségével befogtam a kocsiba...

Azután felemeltem a holttestet és karjaimon a kocsira fektettem, a mellettem levő egyetlen üres helyre... És elhajtattam...

Megkísértem a történeteket remegés nél-

Transsylvania étterem és Kávéház.

Elegáns berendezés; általánosan elismert kitűnő konyha; természetes erdélyi borok; pontos kiszolgálás! — A kávéházban naponta DICK GYURI közkedvelt zenekara játszik.

a hivatalnokok és szolgák szükséglete tett 466,713 k 89 f
az 1910-iki szükséglet pedig 505,228 k 49 f
tehát a többlet 38,514 k 60 f

A kezelési költségek tettek 1908-ban 845,508 k 05 f
1910-re előirányozva 971,022 k 25 f
tehát a többlet 125,513 k 60 f

Humanitárius célokra kiadatott 1908-ban 120,104 k 88 f
1910-re előirányozva 122,564 k 31 f
tehát a többlet 2,459 k 48 f

Különtételekre kiadatott 1908-ban 259,126 k 98 f
1910-re előirányozva 296,884 k 75 f
tehát a többlet 47,757 k 77 f

Rendkívüli kiadások tettek 1908-ban 191,886 k 11 f
1910-re előirányozva 199,578 k 87 f
tehát a többlet 4,154 k 52 f

A fedezet tételénél

a pénztári maradvány 1908-ban 366 k 95 f
tett, mint az 1910-iki előirányzatban is.

Az ingatlanoknál az 1908-iki bevétel tett 582,690 k 58 f
1910-re előirányozva 542,369 k 66 f
tehát kevesebb 40,330 k 92 f

Városi jövedékeknél az 1908-iki fedezet tett 226,499 k 24 f
1910-re előirányozva 211,452 k — f
tehát kevesebb 15,147 k 24 f

Nyilv. intézetektől és berendezésekből a bevétel tett 1908-ban 547,108 k 19 f
1910-re előirányozva 501,112 k 27 f
tehát kevesebb 46,015 k 92 f

Különtételekbevételekből volt a bevétel az 1908-ban 225,087 k 74 f
1910-re előirányozva 449,876 k 83 f
tehát több 224,789 k 09 f

de ebben mint új bevételi többlet törlesztési részletek visszafizetése címén 147,377 k 34 f szerepel, mi ha a fenti tételekből levonatik, ezen tételnél a többlet csak 87,411 k 75 f

A rendkívüli fedezetnél

befolyt 1908-ban 277,414 k 01 f
1910-re előirányozva 253,289 k 50 f
tehát kevesebb 24,124 k 51 f

Az 1910-iki költségelirányzat indokai közzétéve nem lévén, fentiekben csak szorosan a számtételekhez és azok összehasonlításához ragaszkodtunk, képét akarván nyújtani városunk háztartásának, örömmel fejezve ki afölött, hogy a községi rovatal 7 illetve 8 százalékkal alább száll.

A városok és a gyermekvédelem.

Irta: dr. Winkler Albert.

Brassó, 1909. aug. 30.

Az elhagyott gyermekek fele törvénytelen, a törvénytelen gyermekek legnagyobb része a városokból származik, melyekben a születések a város nagysága arányában progresszív nagyobb százalékban törvénytelenek 15—50%-ig.

Nemcsak erkölcsi, hanem közgazdasági szempontból is nagyjelentőségű dolog a törvénytelen gyermekek sorsáról való gondoskodás, mert a városok költségvetését a 7—15 éves elhagyott gyermekek gondozási költségei terhelvén, azok évről évre növekednek ami, jó is, mert az elhagyott gyermekek gondozása által nemcsak a bűnesetek apadását idéztetik elő, hanem az életnek megmentett apróságokból idővel a eseléd- és munkahiány is csökkenni fog.

Mindamellett a törvénytelen gyermekek után származó költségek ellen védekezniök kell a városoknak.

Egy gyermekgyilkossági ügyben törvénytelen tárgyaláson voltam a napokban és feltűnt nekem a tárgyalás során az, hogy két bűnös (anya és apa) közül a törvény csak az anyát vádolja, az apáról szó sem esett.

Az anya 1/2 évig ült vizsgálati fogságban és bizonyítékok elégtelensége miatt felmentetett az egész közönség és a bírói személyzet meghalottsága közt, mert éreztük, hogy az egyik (a nő) már eléggé megszenvedett, míg a másik (a férfi, az apa) nem is vádoltatott, jöllehet az erkölcsi felelősség az esetleges bűn miatt (a gyermek vízbe dobott) őt is terhelte s azért még vagyoni jog büntetést sem szenvedett.

Nézetem az, hogy a törvénytelen gyer-

kül feljegyezni, noha egész testemben remegtem és kezeim szinte megdermedtek a félelemtől.

Csigalassúsággal haladtunk előre. Én a lovat hajtottam. A holttest mellett, mintha csak aludna...

Olykor habozom: érdemes-e bárkiért is ilyen áldozatot hozni? Nem, nem, nem tehetek másként, ez a kötelességem...

Előre! Csak előre!

Már két-három kilométernyire haladtunk, anélkül, hogy egy élő lényről is találkoztunk volna.

Végre a jobb oldaton egy ut fehérlik, mely két hatalmas fasor között meredeken a völgybe vezetett. A ló ösztönszerűleg arra indult. Semmi kétség... arra kell lenni a háznak, a kastélynak... És csakugyan, a fasor szabályos, az ut gondozottabb... a távolból háztetők látszanak... Megremegtem!

Megremegtem, mert odaérkezve, hirül kell adnom a borzasztó tragédiát! De képes leszek-e elmondani? Honnan vegyem a mentegetődző, hazug frázisokat a borzasztó valóság palástolására?

Az ut egy park vasrácsához vezetett...

A keresztező gyaloguton egy ember közelgett, aki nem vehette észre jövetelemet. Rászóltam... megállott... Javakorban levő férfi volt, vadászöltönyben...

vállán fegyverrel.

Lihegve így szólottam:

— Uram! az Istenre kérem, segítsen!... Az erdőben egy fiatal leánykát találtam... nem tudom, ki lehet... hova szállítsam?...

— Fiatal leányt?

— Igen, lebukott a lóról?

— Megsebesült? ... vagy talán meghalt?

— Fájdalom... meghalt... Jöjjön kérem, segítsen!

Előrerohantam a kocsihoz, de ő megelőzött... Miért sietett? ... Borzasztó sejtalem vett erőt rajtam!

Felugrott a hágsóra... hirtelen letépte a köpenyt és egy velőtrázó sikoltással megtántorodott...

Azután leemelte a holttestet a kocsiról, gyöngéden lefektette a puha pázsitra és

csókjaival halmozta el alabástrom kezeit... Arcvonásai fájdalmasan megrándultak... eltorzultak, úgy, hogy hideg borzalom futott át rajtam... Szakgatott, fildokló szavakkal felém fordult:

— A leányom... három gyermek közül az utolsó... mind elvesztettük... Kérem... menjen gyorsan... a fasorba... értesítse anyját... aki ott tart felénk... Leányom! Én édes, utolsó gyermekem!... Menjen... kérem...

Elrohantam... Alig értem száz lépésnyire, mikor mögöttem lövés dördült el...

Szíven lőtte magát...

A jelzett ut végén egy gondtalan nő közeledett, dudorázva, énekelve felém... néha-néha lehajolt virágokat tépni.

Habozás nélkül visszafordultam... A kocsihoz érve, kifogtam a lovat... A motor már az első kísérletnél kifogástalanul működött... Félőrülten... égnék meredt hajjal menekültem a halottaktól, akik azon az uton fektüdtek, melyen az anya gyantlanul mitsem... énekelgetve és virágokat tépve feléjük közeledett...

Fabricius Károly fiainak utódai — Brassó, Buzasor 8.

TELLMANN és SPEIL

Sofaszőnyeg.

— Jute és plüs, futószőnyeg.

Ágygarnitúrák.

— Gyapjutarakók.

Csipke- és szövethüggönyök.

Valódi linoleum 67—200 cm. széles.

1416

Figyelmes kiszolgálás!

Ezen cikkeket külön osztálya az I. emeleten.

Olcsó árak!

mek apját a bíróság hivatalból tartoznék keresni, minden esetben bírói ítéletet hozni, mely a kipuhatolt apát nem a gyermek 7 éves koráig, hanem 15 éves koráig kötelezné az eltartási költségek fedezésére és ezen költséget nem az anyának, hanem a gyermekmenhelynek tartozzék fizetni és pedig az esetben is, ha a gyermek 15 éves kora előtt elhalt volna, nehogy az elhagyás vagy angyalcsinálás után előmozdítsa a gyermek pusztulását. A gyermekmenhelyen egy gyermek tartási költsége 15 éves koráig 2220 koronába kerül, ezt kellene, hogy az apa megfizesse, ebből a városok terhe 1200 korona, mi visszatérülne, mi az eddig nevelésbe vett 50,000 gyermek tartási költségeinek $\frac{1}{2}$ részét ($25.000 \times 1200 = 30.000.000$ koronát) tesz ki.

Idővel még az anyának is ennyi kárpótlás volna megítélhető, ha a gyermektartási költség nem apasztaná kellőleg a törvénytelen gyermekek számát. A mi kétszerezen hatna a házasság utjáni törvényesítés előmozdítására is.

Azért kellene hivatalból megállapítani a tartási kötelezettséget és felszedni, hogy a per ne rontsa a szerelemből fakadt és igazán csak a házassággal jóvátehető viszonyt: gyakori az eset, hogy a megítélt kártérítést se fizeti az apa és a szegény anya képtelen felhajtani.

Országos mozgalom a vizsgák eltörlése érdekében.

Az 1868-76-iki copf.

Brassó, aug. 30.

Igy iskolai év kezdetén felelte aktuális, és az egész ország közönségét, pedagógust és nem pedagógust, mindenkit, akit akár mint iskolázatót szülőt, akár mint egyszerű szemlélőt érdekel az iskola, foglalkoztatja az a kérdés: miképen lehetne a fölösleges évváró vizsgákat megszüntetni.

Most egy konkrét esetből kifolyólag megtudhatja az ország közönsége, hogy ezen kár a fejét törnie, mert a miniszter a vizsgák további fenntartása mellett döntött. Kitérnek ez abból a leiratból, melyet Arad város iskolaszékéhez intézett.

Arad város iskolaszéke ugyanis a tanév végével másodizben fejtette ki a valászközzoktatásügyi miniszter előtt, hogy feleslegesnek tartja az évváró vizsgálatokat az elemi iskolában. A felterjesztésben, amit ez ügyben intéztek a miniszterhez, az iskolaszék elmondotta tapasztalatait, amelyek az aradi népiskolák vizsgáinak szükségtelen voltát bizonyították.

A miniszter erre leiratban válaszolt és értesítette a bizottságot, hogy miután egyrészt az évváró vizsgálatok megtartása az 1868. évi XXXVIII. t. c. 20. §-ban és az 1876. évi XXVIII. t. c. 13-ának 1. pontjában levő 12. bekezdésében gyökerezik, másrészt, mert a vizsgálatok megtartását szükségesnek tartja azért, hogy a tanuló ifjúság egész évi munkásságával való nyilvános leszámolásra, a nyilvánosság előtt való megjelenésre már zsenge korától kezdve hozzászokjék, továbbá, hogy a szülők és a közönség a tanító munkásságát, nevelési eredményét lássák s az iskolát és a tanítót becsülni tudják, emielfogva Arad város községi iskolaszékének azon kérelmét, hogy az elemi iskolák évváró vizsgálatai eltöröltessenek, figyelembe vehetőnek nem találta.

Az aradi iskolaszék most országos

mozgalmat készül indítani a miniszter véleményének megváltoztatására.

HIREK.

Brassó, aug. 30.

A király és az orvosi kongresszus.

Már kezdetét vette az orvosi kongresszus. Egyelőre a nemzetközi orvosi szak-sajtó képviselői gyülekeztek a Magyar Tudományos Akadémia épületében. Ez a tanácskozás két napig fog tartani. Vasárnap volt a tulajdonképeni orvosi kongresszusnak a megnyitó ülése. Már igen sok külföldi orvos érkezett fővárosunkba. Ezek rá sem hederítnek a nemzetiségi agitációra. Mit törődnek a tudomány hivatott képviselői azokkal, akik ezt az alkalmat is politikailag akarják kizsákmányolni? A kutya ugat, a karaván halad. Talán soha találóbbs nem volt ez a szállóige, mint ebben az esetben.

Azonban a külföldi tudósok valamin mégis meg fognak ütközni. Azt fogják kérdezni nem minden jogosultság nélkül:

— Vajjon nincs ennek az országnak királya?

Van köztük sok, aki már több kongresszusban vett részt. De akárhol nyílt meg az, mindenhol az illető ország uralkodója nyitotta meg. Oly nagyfontosságú az ilyen kongresszus, a résztvevők már rendeltetésük-nél fogva oly előkelők, hogy az önálló em-nens kötelességének tartja a kongresszus megnyitását.

Az idegen orvosok, akik sokat hallot-tak a dualizmusról, bizonyára azt fogják gondolni, hogy a furesa dualizmus szerint csak Ausztriának van uralkodója. Mert hisz mindenki emlékszik rá, hogy az uralkodó jelen volt osztrák császári minőségében a Tauern-vasut megnyitásánál s jelen a tiroli jubilaris ünnepeken. De amikor Magyar-országon, a magyar fővárosban ily elsőran-gu esemény kezdődik, akkor a magyar ki-rály nincs sehol. Hiába néznek körül. A ki-rály Ischlben van. Nem szakíthatja félbe nyaralását.

De emlékszünk rá, hogy az uralkodó elhalasztotta ischli utazását, hogy jelen le-hessen a Tauern-vasut megnyitásán és meg-szakította nyaralását a tiroli ünnepek-ek miatt. Az orvosi kongresszus legalább oly fontos és nagyhorderejű, mint a Tauern-va-sut és föltétlenül fontosabb, mint a tiroli ün-nepség. Mégis távol van a király és eszébe sem jut jelen lenni a megnyitási ünnepe-sen.

És ez jellemzi helyzetünket a legjob-ban és legszigorubban a külföldi tudósok előtt. A kérdésre, hogy hol van a magyar király, azt a választ kaphatják, hogy nincs magyar király. De mi ezt jobban értjük, mint ők.

M. E.

— **Csatornázás, vízvezeték, utcaseprés.** A városi csatornázás köztudomás szerint befejeztetett és mindon háztulajdonos köteles volt há-zát a csatornával összeköttetni.

Hogyan van az mégis, hogy az u. n. Drexler-kávéház előtti vízveze-téki felfogó rostélyai rendszeren moslék-részekkel vannak garnirozva és hogy

vizek folydogálnak — a kávéház előtt ülő vendégek örömeire?

Városunknak vízvezetéke van. Hogy van az, hogy f. hó 30-án, hét-főn délben — a lakók előzetes értesi-tése nélkül — a Bolonyában a vízve-zeték elzáratott, úgy, hogy a lakók órákon át és különösen délben, víz nélkül voltak?

Városunk utcai seprése, tisztán-tartása vállalkozóra van bízva.

Hogyan van az, hogy az utcák világos nappal, a városi tanácsház előtt, a Kapu-utcában pláne mindig délben, minden előzetes öntözés nélkül, bor-zasztó porfelhőket verve fel, eszközöl-tetik az utcák seprése?

Most még sok idegen van itt a jó levegőt élvezni és a napokban meg-nyílnak az iskolák, hát ezek az ide-genek és az a sok gyermek naponta szivja magába a bacillusokkal telt le-vegőt?

Az utak és utcák öntözése is bér-lőre van bízva.

Az öntözés azonban oly felülete-sen és ritkán eszközöltetik, hogy a kocsik által felvert por mindent tönkre tesz, mert nemcsak a járókelők ruháit, hanem a lakásokat is ellepi.

Nem-e lehetne a rendőröket uta-sítani, hogy az öntözés nélküli sep-rést és a hiányos öntözést minden egyes esetben jelentsék be a rendőr-ségnél.

— **Személyi hir.** Gärtner Károly, felvidéki járási m. kir. állatorvos a Dráva melletti Spittal városban 1909. szeptember 8 és 9-én tartandó gazdasági kiállításra mint bíráló tag meghívott és e célból 14 napi szabadságot véve igénybe, Spittalba utazott.

— **Orvosi körökből.** Dr Kenyeres Arthur orvos az orvosi világcongresszusra, Budapestre utazott.

— **Rendjelviselési engedély** A király megengedte, hogy Pawlas István 50. gyalogezredbeli százados a 3. oszt., csá-szári ottoman Medschidie-rendet és az ezüst Liakat-érmet, dr. Maniu Aurél 50. gy. ezredbeli ezredorvos az orosz a 3. oszt. szt., Anna rendet és a román királyi „Románia csillaga” rendtiszti keresztjét elfogadhassa és viselhesse.

Ingyenes népoktatás. Az 1909—910-ik iskolaév kezdete nevezetes forduló napja lesz a magyar népoktatásnak. Ez év szeptember elsején lép ugyanis életbe Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszternek az ingyenes népoktatásról szóló rendelete. Az összes elemi iskolákban ingye-nas lesz a tanítás, mindössze 50 fillér fize-tendő beiratási díj cimen, amely összeget az ifjúsági könyvtárak gyarapítására for-dítják.

— **A honvédség köréből.** Major Miklós brassói 24. honvéd gyalogezredbeli ezredes egészségi tekintetből, jelenlegi szol-gálati állása alól szeptember hó 1-ével fel-mentetik. — Kádár József alezredes szept-tember hó 1-ével beosztatott a brassói 24. honvéd gyalogezrednél, különleges alkalm-a zásza törzstisztül. — Gál Imre 24. honvéd gyalogezredbeli várakozási illetékel szabad-

ságolt hadnagy, az újlag megejtett felülvizsgálat alapján, mint „szolgálatképes” a tényleges szolgálati állományba fölvételük szeptember hó 1-ével. — Kádár Gyula, brassói 24. honvéd gyalogezredbeli egyévi önkéntes, honvéd címzetes tizedes, kezelőtiszthelyettesjelölt számára való rangfentartás mellett kezelőtiszthelyetessé neveztetett ki szeptember hó 1-étől.

— **Értesítés a brassói róm. kath. főgymnasium köréből.** Az érdekelt szülők és tanulók pontos tájékozása véget tudtul adja a helybeli róm. kath. főgymnasium igazgatósága, hogy a javító és pótló vizsgálatok holnap, f. hó 31-én d. e. 8 órától 11-ig és d. u. 2—3-ig fognak a főgymnasium igazgatói irodájában eszközölni. A beiratáshoz a tanulók a szülők, vagy azok helyetteseinek kíséretében jelenjenek meg, hozzá magukkal a megelőző tanévi bizonyítványt, az újonnan beiratkozók pedig születési, valamint újraoltási bizonyítványukat. A beiratási tandíj és egyéb díjakról a hirdető táblán nyernek utbaigazítást. Különös figyelembe ajánljuk, hogy az idegen tanulók csak bejelentett szállásadóknál vehetnek maguknak szállást és erre nézve okvetlen kikérendő az igazgatóság véleménye és utasítása. Csak így lehet megszüntetni, vagy legalább hatékonyan mérsékelni ama bajokat s tanulói nehézségeket, amelyekkel a nem kielégítő szállásvizonyok miatt minduntalan küzdünk kell. Amely tanuló be nem jelentett és meg nem felelő szállást vesz, kiteszi magát annak a kellemetlenségnek, hogy a meg nem felelő szállásról el fog tiltatni. Tessék tehát, a szállások megválasztásában kellő gondossággal eljárni. Szept. 4-én 8 órakor Veni Sancte és azután osztályrendezés. A rendes tanítás 6-án 8 órakor kezdődik.

— **A vereskakas.** A nagyközönség természetében rejlő szokás, hogy csak akkor ügyel a házában levő rendre, ha a hatóság időnként erre szorítja, főleg a tűzbiztonság szorulna a közönség részéről több figyelembevételre. Egyes padlások tele vannak üres ládakkal, csomagoló szíjcsesal, forgácsal, szénával, szalmával, papírral s mindenféle könnyen gyuló lim-lommal. Sőt sok helyen a kapuk alját, a kamarákat is csaknem a hozzáférhetetlenségig eltorlaszolják tűzveszélyes anyagokkal. Ha ilyen helyen vigyázatlanság folytán tűz támad, nincs a világnak az a tűzoltósága, amely a házat a leégéstől megmentse, sőt mi több, a szomszédok épületei is könnyen a tűz martalékává válhatnak. A város tűzrendészeti szabályrendelete elég világosan intézkedik erre vonatkozólag, csak ezt kell végrehajtani. Időnként igen helyes lenne sorra látogatni a padlásokat, legkivált azokban a házakban, ahol üzletszerűleg sok gyúlékony anyag halmozódhatik föl. S ahol rendellenes állapotot találnak a hatóság emberei, ott jóakarattal kellene eljárni s a rendellenes állapotot meg kellene szüntetni. Az a közönbösségre, negligenciára nem ok, hogy hála Istennek, nem igen fordulnak elő nálunk tüzesetek; mindennap kitörhet a veszedelem s ép ez oknál fogva idejekorán meg kell tenni az óvóintézkedéseket.

— **Ünnepélyek az iskolában.** Szentgyörgyi Dénes marosvásárhelyi állami tanító egy havonként megjelenő folyóiratot készült kiadni, mely kizárólag az egyes iskolákban tartani szokott különböző ünnepélyek anyagául szolgáló költeményeket, alkalmi beszédek és énekeket, melodramákat, kis szindarabokat, monológokat stb. fog tartalmazni. A közlemények kiterjednek az összes iskolai válfajokra, az óvódák, az elemi, közép és szakiskolák minden nemzeti fi-gyelembe véve. Az első füzet f. évi novem-

ber 1-én jelenik meg. Egy füzet ára 60 fillér lesz. Mindennemű megkeresés vagy küldemény a szerkesztő címére Maros-Vásárhelyre intézendő.

— **Rendőri krónika.** Öt súlyosan sérült embert szállítottak ma délután a brassói kórházba.

Gavrilas Vazult hivatása teljesítése közben érte baleset. A Predeal melletti Tisita mare nevű hegyoldalon fatörkök rendbehozásával foglalkozott. Az egyik fatörök oly szerencsétlenül esett rá, hogy baloldali bordái eltörték. —

Fehér András, hidvégi gazdálkodót tegnap délután a hidvégi országuton egy bika hátulról megtámadta és felkeltte. Sérülései életveszélyesek.

Szeherean Jorga, a töröcsvári hídnál revolverével játszadozott, miközben a revolver elszűlt és a golyó a szerencsétlen fiúnak a jobb kezébe furódva leszakította két ujját.

Szekuiu János fahordással volt elfoglalva a Buksa erdőben. Mikor kocsijával a meredek úton lefelé haladt, az egyik ló a mellette haladó Szekuiuak lábára lépett, aki a szekér kereké alá zuhant. A koesi keresztláment Szekuiun, aki veszedelmes bordatörést szenvedett.

Márián János botfalusi földműves összeszólalkozott Csukás Miklós földművessel. Az összeszólalkozás hevében Csukás két kézbe ragadta Márián jobb kezét és középső ujjának első két ízét leharapta, aztán öklével a szerencsétlen ember balszemébe csapott, és kiütötte. Márián sérülései halálosak.

— **A városi zenekar sétatéri hangversenye.** A városi zenekar f. hó 31-én, kedden d. u. 1/6 órakor az alsó sétatéren hangversenyez. A műsor Sousa, Strauss, Ivanovici, Schreiner, Dr Szabó, Offenbach, és Jünger szerzeményeiből áll.

— **Táncitanítás.** Izsák Ferencz tánc-tanár szeptember hó 15-dikétől kezdődőleg egy tánc, illem és esztétikai tanfolyamot nyit gyermekeknek. Ugyiszintén ad magánórákat; boston vagy bármilyen táncból. Elvállja kisebb vagy nagyobb csoportok tanítását úgy háznál, mint tánctermében (központi szálló nagyterme). Bővebbet e lap kiadói hivatalában, vagy este 1/7—10 óráig a tánciskolában. 1946

Irodalom.

Uj ref. énekes és vallás könyvek. Az erdélyi református egyházkerület „Állandó Igazgató Tanácsa” rendelete folytán az egyetemes ref. egyház határozata alapján jövőben a megújított egyházi énekes könyveket kell használni a templomokban és iskolákban egyaránt. E célra új énekes könyveket adott ki az erdélyi ref. egyházkerület csinos kivitelben, zsebben is hordozható nagyságban. Az új énekes könyvek lényeges eltérést mutatnak szövegben, de különösen dallamban a régihez viszonyítva. Miért is az egyöntetű templomi éneklés lehetővé tételére szíves figyelmébe ajánljuk a református vallású közönségnek a „Brassói Lapok” kiadói hivatalában kapható énekes könyveket.

Egyszerű, kis alakban, bekötve

ára egy korona. Kapható azonban díszes kiállításban is, bőr vagy csont kötésben 2—6 korona árban. Az új énekes könyveket különösen a tanuló ifjúság figyelmébe ajánljuk, mert rájuk nézve ezek beszerzése kötelező. Egyben tudtul adjuk, hogy az összes ref. valláskönyvek is a „Brassói Lapok” kiadói hivatalában (Kapu-utca 64. sz.) szerezhetők be.

Brassó, 1909. VIII.-30.

A református papi hivatal.

Színház.

Brassói Színház.

Kedden, aug. 31-én

itt először

A gyujtogató.

Dráma 1 felvonásban.

Ezt követi

A komédiás.

Színmű 3 felvonásban.

Írta: Magyar Lajos.

Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdet 8 órakor.

Heti műsor:

Szardán Jákó Amália szerződött tag első felléptével, újdonságul először: Izrael. Csütörtökn, Hornyai Janka, Megyeri Ilonka és Tihanyi Vilmos szerződött tagok első felléptével: Gül Baba.

Pénteken Csanády Irma és Barna Andor szerződött tagok első felléptével: A cigánybáró.

Szombaton Ambrus Camilla, Virányi Sándor és Sziklay József szerződött tagok első felléptével: A császár katonái.

Vasárnap d. u. félhétárákkal: Buborékok. Este: Aranylakodalm.

Hétfőn: Lili.

Magyar Lajos bucsufellépte. Molnár Ferenc kitűnő vigjátékában, „A doktor ur”-ban bucsuzott ma este a brassói közönségtől Magyar Lajos, a társulat kitűnő komikus. Egyik legjobb szerepét, Puzsért játszotta azzal a közvetlenséggel és jóízű humorral, amely minden egyes alakításában megnyilvánul. A közönség a bucsuzó színészt színpadra lépése pillanatában lelkes, szinte szólni nem akaró tapsviharral fogadta és ez a taps, amely a brassói színházi közönség egyik legelkényeztetettebb kedvencének szólt, csaknem minden jelenése után megújult. Az előadást csaknem felt ház nézte végig, amely kitűnően mulatott a pompás vigjáték kacagató helyzetein és főleg Magyar pompás alakításán.

Az új tagok bemutatkozása. Az Orsz. Színész Egyesület két év előtti közgyűlésének határozata értelmében ezentúl a színész, nem mint eddig virágvasárnapjától virágvasárnapjáig, hanem szeptember 1-től szeptember 1-ig tart. Ekkor történnek a társulatoknál a kisebb nagyobb változások. Régi tagok távozása s új tagok érkezése. A kassa—brassói színtársulatnál ez évben meglehetősen nagy változások történtek. Huszonegy tag távozott s huszonöt érkezett. Az új tagok bemutatkozása, már e héten, szardán vasár kezdetét. Ekkor lép fel először Jákó Amália, akit igen jó hírek előznek meg, az

„Izraelben.“ Henry Bernstein szenzációs sikerű színművében. Csütörtökön lépnek fel először a „Gül Babában“ Hornyai Janka, Megyeri Ilonka és Tihanyi Vilmos, pénteken, a „Cigánybáró“-ban mutatkoznak be Csánády Irma, és Barna Andor tenorista, szombaton, a „Császár katonái“ című nagyhatású színműben, Ambrus Camilla, Virágyi Sándor és Sziklay József lépnek fel, míg a jövő héten, Herceg Ferencz nagy sikert ért színművében, a „Kivándorló“-ban Harsányi Margit mutatkozik be.

Zsigmondy Anna buesufellépése. Zsigmondy Anna, a Komjáthy-társulat szubrett énekesnője tegnap este bucsuzott el a brassói közönségtől a Lotty ezredeseiben. A közönség szeretettel vett búcsút a kedves egyéniségű énekesnőtől, akire az első felvonásban valóságos virágosz hullott alá a zsinórpaddal. Tisztelői egy gyönyörű virágkosárral lepték meg a bucsuzó primadonnát, aki a siker édes reminiscenciáival a szívében távozik újabb sikereinek állomáshelyére, Nagyváradra.

Izrael. Henry Bernstein nagy hatást keltett színművének premierje szerdán lesz. De Croncy Ágnes hercegnő szerepében, a darab egyetlen nőszerepében lép föl először Jákó Amália. A darab másik két nagy-jelentőségű szerepét, De Croncy Thibault herceget Bársony Aladár, — Gutlieb Justint Komjáthy János játsszák. — Részt vesznek még az előadásban: Bartha, Majthényi, Ujvári, Barics és Faragó.

Gül Baba. Huszka Jenő pompás daljátéka csütörtökön kerül ismét színre. Gábor diákot Hornyai Janka adja, ki a szerepben múltkori vendégszereplése alkalmával egy csapásra meghódította a brassói kényes izlésű közönséget. Leila Megyeri Ilonka lesz, Mujkó cigányt Tihanyi Vilmos, az új komikus adja.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. augusztus 30.)

Az osztrák kormány jegyzéke.

Bécsből jelentik, hogy az osztrák kormány jegyzéket küldött a magyar kormánynak, melyben emlékezteti a magyar kormányt a börzei forgalom reformjára és kérdést intéz, hogy mily stádiumban áll ez az ügy Magyarországon.

Inzultált képviselők.

Zágrábból jelentik, hogy három horvát képviselőt, akik tegnap Pozsegára utaztak, a nép lebecugolt és záporozással dobált meg.

Közben a horvát bánt éltették.

Képviselői beszámoló.

Nagybányán Földes Béla, a kerület orsz. képviselője beszámolót tartott.

Beszédében kifejtette, hogy a függetlenségi párt feladata a kormányzást átvenni.

Szükségesnek tartja az önálló bank felállítását és a fuzióról beszélve ki-

jelentette, hogy ez is csak úgy jöhet létre, ha a függetlenségi párt támogatja.

Népgyűlés.

Pécskán a függetlenségi párt tegnap nagy népgyűlést rendezett.

A gyűlés követelte az önálló bank felállítását.

Nemzetközi orvoskongresszus.

Budapesten tegnap nyitotta meg József főherceg a nemzetközi orvoskongresszust.

A megnyitás után Appouyi Albert gróf tartott nagyszabású beszédet.

Azután leleplezték Fodor József szobrát.

Fodrászok Szterényinél.

A budapesti fodrászok küldöttsége tegnap tisztelgett Szterényi József államtitkárnál és több sérelemre kért orvoslást.

Szterényi jóindulatulag fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy a mennyire lehet, segíteni fog a fodrászok helyzetén.

Nagy felhőszakadás.

Alsó-Kubinból jelentik, hogy Árvamegyében óriási felhőszakadás pusztított.

A víz több vasuti töltést erősen megrongált és egy vasuti vashidat teljesen elsöpört.

Zeppelin Berlinben.

Berlinből jelentik, hogy Zeppelin gróf léghajójával ma végre Berlinbe érkezett.

Berlinben a tempelhofi mezőn szállt le, ahol több százezre menő néptömeg fogadta, élén a német császárral.

Zeppelin léghajójával átrepülte a várost és minden oldalról óriási óvációkban részesült.

Az egész városban rendkívüli módon ünneplik a bátor leghajóst.

Bleriot balesete.

Bethenből táviratozzák, hogy Bleriot ma felszállt, de siker nélkül, mert a motor felrobbant és a léghajó meggyult.

Bleriot súlyosan megsebesült, a mennyiben arcán és kezein szenvedett erősebb égési sebeket.

Két ügyes és jó munkás

szobafestő segédet

és két tanoncot azonnali belépésre keres Bernhardt József szobafestő, cimpfestő- és mázó.

Hentes-utca 2. sz.

Varróleányok

felvétetnek.

Ugyanitt egy tanuló is felvétetik.

WEINERT HERMANN,
Lensor 26.

Iskolás gyermekek

felvétetnek

lelkismeretes gondozás mellett

Löser Rudolfnál, Kapu-utca 61 sz.
(1961)

Iskolás gyermekek

jó ellátással felvétetnek

RIECHTER FRIGYES-nál

1945 Fekete utca 59 sz.

KIADÓ LAKÁS.

Egy ujonnan épült, szép beosztású lakás kerttel, napoldalon, Bolonya Tömös-utca 2. sz. a. olcsón kiadó és azonnal eltolgatható.

Bővebbet RHEIN A. VILMOS tulajdonosnál, Vár-utca 70. (1906)

Francia és német nyelv tanítás

szerény díjazásért Vár utca 116. háta az udvarban d. e. 10—1-ig 1956.

Tanulók

teljes ellátásba felvétetnek
Brassó, Kórház-u. 10 sz. a.

Üzlet és lakás

kiadó a Bolonyában, Vasut-utca 38 sz. a. — Értekezni Mihály Mayer úrnél Katonakórháztér 100.

Eremie I. G. csemege-üzletébe

egy ügyes elárusító kerestetik. A három nyelv tudása megkívánatik. Aki csemegeüzletben már alkalmazva volt, előnyben részesül.

1941

Zongora órákat ad

akadémiai módszer szerint

Hügel Elvin

a budapesti Somogyi-féle conservatoriumban végzett, művészi oklevelet nyert zongoratanító Hiresher-utca 20.

Két szép szoba

butorozva, vagy butor nélkül
külön-külön is

kiadó

Kapu-utca 64. emelet.

Pályázati hirdetés.

Bácsfalu községnél üresedésben levő s anyakönyvvezető helyettesé váló kineveztetés esetén 820 kor. készpénz fizetés s a törzskönyvvezetés után mintegy 80 kor. mellékjövdelemmel egybekötött rendszeresített irnoki állásra pályázat hirdetik.

Pályázóknak legalább IV. középiskolai képesítéssel kell bírniuk. Pályázati kérések okmányolva, a községi jegyzőhöz 1909. szept. 12-ig nyújtandók be.

Bácsfalu, 1909. augusztus 28-án.

A községi előljáróság.
Bacsó Mihály, jegyző.

Külön bejárati nagy szoba butorozva, esetleg butor nélkül is, egy vagy két tisztességes hölgy vagy uriember számára kiadó.

Bővebbet Kapu-utca 6 sz. I emelet. (1958)

Brassói- posztó- divat- és kötött- szövéttáru gyárak,

Scherg Vilmos és Társai

ajánlják jóhírnevű gyártmányaikat ugymint mindennemű posztókat, divatszöveteket, egyenruhaszöveteket, vízmentes lodeneket, szőnyeget, utazó plaideket, gyterítőket, kocsiokrókat, .: lópokrókat stb. stb. .:

RAKTÁR:

BRASSO, Ferenc József tér.

Számos legnagyobb díjakkal kitüntetve.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kengeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Guttori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Créme-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bírta, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztátalansága (széplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatos ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Créme készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Créme mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtön és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféle kenetrel és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos ártalmatlan szert az arc szépségére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépség-szer a Földes-féle Margit Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a széplőket, májfoltokat, kiütéseket boráthát, mitesszert, arc és kézörvösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s anélkül a Margit-Crém teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) 1 K 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Créme kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Brassóban: Hornung Gyula, Jekelius Nándor, Kelemen Ferenc, Klein Viktor, Kugler Rezső, Leng és Theil drog., C. H. Neustädter drog., Neustädter Jenő, Oberth Henrik, Róth Viktor, Stenar György, Szegvár Á. W. Lingner gyógyszer., Teutsch és Taitler drog., Schuster A. W. gyógyszerertárakban. 1925.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Magyar Húgyhajtó és Húgysavoldó Magyar forrás.

SZULTÁN-FORRÁS.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dús Lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dús Lithion tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese, húgykö- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kütfelölőség és központi iroda: EPERJES. Igazgatóság: BUDAPEST, IV., Ferencz József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszel, Páris, London, Newyork, Ostendé.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapestben, Igazgatóság: III—93.

Budapesti főraktár IV., Ferenciek-tere 3. — Telefon 5—12.

Főraktár Brassóban: Dressnandt Vilmos bel és külföldi ásványvízkereskedésében. Kolostor-utca 23. — Telefon 318.

Üzletmegnyitás!

Kapu-utca 9-11 szám alatt

IZSÁK HENRIK és Társa

cég alatt, egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

férfi-, fiu- és gyermekruha áruház

nyílt meg, hol a legfinomabb és és legizlésesebb áruk a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be.

Mindenkinek saját jól felfogott érdeke, mielőtt ruhát vásárol, tekintse meg rendkívül választékos raktárunkat és érdeklődjék az olcsó árak iránt. :::::

Külön osztály gyermekruhákban 3-10 éves korig.

Dús választék iskolai öltönyökben.

Pontos, figyelmes kiszolgálás!

Üzleti elv: Otcsón, de készpénzért!